

N:o 25.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 mars 1890.
— — — — Andra Kammaren den 27 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående sådan ändring i gällande kommunal- och folkskolelagstiftning, att, der kyrkoförsamling består af flera kommuner, hvarje kommun må ega rätt att förvalta sitt skolväsende och inom sig utse skolråd.

(Lagutskottets utlåtande n:o 30.)

Till Konungen.

I kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd stadgas följande:

§ 1. Hvarje kyrkoförsamling så i stad som på landet eger att för värden af kyrkans och skolans angelägenheter i kyrkostämma med kyrkoherden sammanträda till öfverläggning och beslut på sätt denna förordning stadgar.

§ 21. I hvarje kyrkoförsamling skall finnas ett kyrkoråd och ett skolråd.

Inom samma pastorat eller stad må dock flera församlingar kunna om gemensamt kyrkoråd eller skolråd sig förena.

Kyrkoråd och skolråd må, der så lämpligen sig göra låter, kunna till ett gemensamt kyrko- och skolråd förenas.

I Kongl. Maj:ts förnyade stadga angående folkundervisningen i riket, den 20 januari 1882, stadgas följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 1 Häft.

§ 6. Hvarje kyrkoförsamling med särskildt skolråd, så ock två eller flera församlingar inom samma pastorat eller stad, som förenat sig om ett gemensamt skolråd, utgöre ett skoldistrikt.

Genom flera i senare tider af Eders Kongl. Maj:t meddelade beslut har förklarats, att ofvan anförda bestämmelser innefatta hinder för särskilda kommuner, hvilka tillsammans utgöra en kyrkoförsamling, att hvar för sig bilda ett skoldistrikt med rätt att besluta om sitt skolväsende och utse eget skolråd.

Fall kunna emellertid förekomma, då det är synnerligen önskvärdt, att en församling, som består af flere kommuner, må kunna delas i flera skoldistrikt.

Enligt förordningen om kommunalstyrelse på landet kan en socken icke i annat fall delas i flere kommuner, än när inom församlingen uppkommit en köping, hvilken då kan utbrytas och bilda egen kommun. Då det utmärkande för en köping just är, att förhållandena derstädes, i följd af den tätare befolkningen, närma sig till förhållandena i stad, är det tydligt, att anordningarna för skolväsendet i en köping, likasom i en stad, måste blifva af annan beskaffenhet än i en vanlig landskommun med dess glesare befolkning. Såvidt Riksdagen har sig beaktat, utgöra stad och landskommun, der de bilda en gemensam kyrkoförsamling, alltid skilda skoldistrikt. Följaktligen kan det icke heller vara lämpligt, att en köping nödgas att gemensamt med den öfriga församlingen handhafva sitt eget skolväsende såsom en del af hela församlingens, och att närmaste uppsigten öfver detta utöfvas af ett gemensamt skolråd. Detta måste nemligen leda derhän, att antingen den ena kommunens ledamöter måste å den gemensamma kyrkostämman och i det gemensamma skolrådet hålla sig helt och hållet overksammas vid behandlingen af den andra kommunens angelägenheter och följaktligen känna sin närvaro fullständigt öfverflödig, eller ock deltaga i behandlingen af frågor, som äro dem främmande och likgiltiga. Till ett sådant deltagande, som i regeln knappast lärer vara till gagn, kan dock ofta hänsyn till den gemensamma ekonomien förmå de personer, hvilka eljest icke hafva något omedelbart intresse i ämnet.

På några ställen lär det förekomma, att en församling redan före nu gällande kommunallagars tillkomst varit delad i två kommuner, utan att någondera af dem bildat köping. Äfven då en församling på sådant sätt är delad i två kommuner, kunna skäl förefinnas, som göra en skilsmessa önskvärd jemväl i fråga om skolväsendet.

På sålunda anförda grunder får Riksdagen, i anledning af gjord framställning i ämnet, härmed anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder, som finnas nödiga, på det att föreskrifterna

i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skoloråd den 21 mars 1862 och i stadgan angående folkundervisningen i riket den 20 januari 1882 ej må lägga hinder i vägen för särskilda till en kyrkoförsamling hörande kommuner att hvar för sig utgöra ett skoldistrikt med eget skoloråd och rätt att å särskild kyrkostämma med de till kommunen hörande röstberättigade handlägga de ärenden, som röra kommunens skolväsende.

Stockholm den 27 mars 1890.

Med undersätlig vördnad.
